

INOFFICIELL ÖVERSÄTTNING AV REGLER FÖR MOMENT SAMT DIRIGERINGSANVISNINGAR I LYDNADSPROV, uppdat 2018

Denna översättning är inofficiell och gör inte anspråk på att vara perfekt. Denna översättning innehåller inte bedömningsanvisningar. Det är upp till var och en att själv kontrollera aktuella regler på finska brukshundklubbens hemsida.

Allmänt

- Nybörjarklass - NKL, Öppen klass - ÖKL, Segrarklass - SKL, Elitklass -EKL
- Före varje klass börjar gör domaren en granskning på hundarnas tillgänglighet. Detta sker utanför ringen.
  - tävlingsledaren eller provfunktionären ser till att hundarna kommer i nummerordning till granskningen
  - hundarna kommer kopplade till granskningen
  - en hund som inte granskats eller inte varit tillgänglig, får inte släppas in i ringen
- Klasserna kan delas i flera delar och momenten kan utföras i annan ordning än vad som står i regelboken.
- Momenten börjar och slutar i grundposition.
- Hundar i nybörjar- och öppenklass kommer kopplade till gruppmomenten och lämnar ringen kopplade.
- I nybörjar- och öppenklass får hunden komma kopplad även till den enskilda bedömningen.
- Hunden kopplas loss före det första momentet börjar.
- I nybörjar- och öppenklass skall föraren hålla kopplet osynligt för hunden då momenten utförs eller lämna det på funktionärsbordet eller utanför ringen.
- I segrar- och elitklass ska hundarna komma okopplade in i ringen, kopplen lämnas utanför ringen.
- I de högre klasserna i lydnessprov (segrar- och elitklass) måste det finnas tävlingsledare och i de lägre klasserna (nybörjar- och öppenklass) är det rekommenderat att ha tävlingsledare.

Tillgänglighet – alla klasser

Luoksepästävyys

Examination

Tävlingsledaren dirigerar tävlanden till granskningen.

Domaren granskar hundarna före varje klass.

En hund som inte granskats eller inte varit tillgänglig, får inte släppas in i ringen

Vid granskningen av tillgänglighet bör hunden komma fram till domaren med löst koppel. Domaren bör kunna röra hunden.

Samtidigt granskas om tikarna har löptid (föraren får i detta skede hålla i sin hund) och hanarna behandlas på ett liknande sätt.

Granskningen kan ske gruppvis före gruppmomentet eller så kan alla hundar i klassen granskas på samma gång.

Nybörjarklassen

NKL-1 Platsliggande 1 min.

Paikalla makaaminen

Lying in a group / long down

Hundarna kommer in i och går ut ur ringen kopplade.

Antalet hundar i gruppen är 3-5 st. Avståndet mellan hundarna är ca 4 m.

Tid 1 min., tiden börjar då den sista föraren nått den anvisade platsen (15 m).

Uppgifter och kommandon

dirigerar 3-5 tävlanden in i ringen, i en rad med avstånd 4 m mellan hundarna
visar riktningen för de tävlanden, vart de skall gå (15 m märks ut) och att de skall svänga sig mot hundarna
berättar vid behov hur momentet utförs
påminner kopplen utom synhåll för hunden

Momentet börjar: för alla samtidigt

kommandon: -stannar (och nickar) ca 3-5 m ifrån och framför varje tävlande, från vänster till höger
-lämna hundarna: åt alla på en gång

tar tid (1 min)

kommandon: -tiden
-tillbaka till hundarna: åt alla på en gång
- stannar (och nickar) ca 3-5 m ifrån och framför varje tävlande, från höger till vänster
-tack/momentet slut: åt alla på en gång
-koppla hundarna

dirigerar ekipagen ut ur ringen

Kommandon

Taluttimet irti ja pois näkyviltä	Koppla loss hunden	Unleash the dog
Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Käsky	Kommando	Command
Jätetään koirat	Lämna hundarna	Leave the dogs
Matka riittää	Föraren helt om halt	The handler turnabout stop
Aika	Tiden	Time
Palataan koirien luo	Tillbaka till hundarna	Go back to the dogs
Käsky istumaan yksitellen jokaiselle ohjaajalle	Kommando	Command

NBK-2 Fritt följ

Seuraaminen

Heelwork

Momentet utförs utan koppel.

Momentets utförande bör planeras på förhand och uppvisas åt domaren för godkännande.

Momentet skall vara likadant för alla tävlanden i klassen.

Momentet innehåller svängar åt vänster och höger samt helt om och halter. Dessa utförs under gång.

Momentet innehåller långsam gång och språngmarsch utan svängar och halter.

Momentet innehåller inte stegflyttningar eller svängar på stället.

Kommandon

Talutin irti ja pois näkyviltä	Koppla loss hunden.	Unleash the dog
Liike alkaa (alo, avo, voi, evl)	Momentet börjar	Exercise begins
Liikkeelle mars	Framåt marsch	Forward go
Normaalia käyntiä mars	Vanlig/Normal (gång) marsch	Normal pace
Hidasta käyntiä mars	Långsam (gång) marsch	Slow pace
Juoksuun mars mars	Språng marsch	Fast pace
Käännös oikeaan / vasempaan mars	Vänd till höger / vänster marsch	Turn right / left march
	Sväng till höger / vänster marsch	
	Höger / vänster om marsch	
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march
Liike seis	Gör halt	Stop
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

NBK-3 Laggande under gång

Maahanmeno seuraamisen yhteydessä

Down under march

Tävlingsledaren dirigerar tävlande under utförandet av momentet.

Alla moment börjar och slutar först när tävlingsledaren gett lov, samma gäller delmomenten, om ingenting annat står vid respektive moment.

- Efter att ekipaget fått tillåtelse att börja så går föraren normal gång i en rak linje från utgångspunkten.
- Efter ca 10 meter då föraren fått lov till det så kommenderar han/hon hunden att ligga utan att själv stanna.
- Föraren fortsätter ännu ca 10 meter och efter att fått lov vänder sig mot hunden.
- Efter att föraren fått lov (ca 3 s) så går han/hon tillbaka till hunden och tar den i grundposition.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs

visar var momentet startar och åt vilket håll

momentet börjar:

kommandon: -framåt marsch (ca 10 m)

-kommando (=ligg)

-räcker / föraren helt om halt (10 m)

-tillbaka till hunden (ca 3 s)

-kommado (till grundposition)

-tack / momentet slut

Kommandon

Liikkeelle mars	Framåt marsch	Forward march
Käsky	Kommando	Command
Matka riittää	Föraren helt om halt	Turn about stop
Palaa koiran luokse	Tillbaka till hunden	Back to the dog
Käsky	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

NBK-4 Inkallning

Luoksetulo

Recall

Sträcka ca 15 meter.

Rak inkallning utan stannande.

- Efter att föraren fått lov så lämnar han/hon hunden att sitta och går mot anvisad plats.
- Efter att föraren fått lov så vänder sig föraren mot hunden och kallar in hunden till grundposition.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs

visar var momentet startar och åt vilket håll

momentet börjar:

kommandon: -lämna hunden (i grundposition)

-räcker / föraren helt om halt (15 m)

-kommando / kalla in hunden

-kommando (till sidan, om hunden kommit först framför)

-tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Jätä koira	Lämna hunden / föraren utgår	Leave the / your dog
Matka riittää	Föraren helt om halt	Turn about stop
Käsky / kutsu	Kommando	Command
Käsky (mikäli koira on tullut ensin eteen istumaan)	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

NBK-5 Hållande av en apport

Noutoesineen pitäminen

Holding a dumbbell

Alla delmoment utförs med tävlingsledarens lov.

- Hunden är i grundposition vid förarens sida eller sitter framför föraren. Om hunden utför momentet framför föraren så flyttar sig föraren framför hunden.
- Tävlingsledaren frågar / föraren berättar vilket sätt momentet utförs på.
- Tävlingsledaren meddelar att "momentet börjar" och ger apporten åt föraren.
- När föraren fått lov, så ger han/hon apporten åt hunden.
- Tävlingsledaren tar tid (5 s).
- Tävlingsledaren meddelar "kommando" och föraren kommenderar hunden att släppa föremålet.
- Om hunden släpper apporten så lyfter föraren apporten och ger den efter att han/hon fått lov åt tävlingsledaren.
- Tävlingsledaren meddelar "momentet slut".
- Hunden behöver inte förflytta sig till grundposition vid förarens sida.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs
att hunden kan utföra momentet vid sidan eller framför föraren som då flyttar sig framför hunden

visar var momentet startar och åt vilket håll

momentet börjar:

räcker apporten åt föraren (förarens egen eller arrangörens)

kommandon: -kommado (=lov åt föraren att ge apporten åt hunden)

tar tid (5 s)

kommandon: -tid / kommando (=lov åt föraren att ta apporten av hunden)
-tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Käsky (lupa antaa esine koiralle)	Kommando	Command
Aika	Tiden / kommando	Time
Käsky (lupa ohjaajalle ottaa esine koiralta)	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

NBK-6 Fjärrdirigering

Kauko-ohjaus
Distance control

Alla delmoment utförs med tävlingsledarens lov.

Tävlingsledaren visar positionsbyten med en tavla som har skrift eller bild eller med en elektronisk tavla.

Skiftbytena ges med ca 3 sekunders mellanrum.

Utföranden sker mellan två märken som bildar en osynlig linje.

Utförandet sker framför denna linje så att föraren kommenderar hunden att ligga ner framför/på linjen.

Avståndet mellan hunden och föraren är ca 2 meter.

Tävlingsledaren tar hänsyn till hur solen/ljuset lyser så att ingen bländes.

- Efter att föraren fått lov kommenderar han/hon hunden att ligga.
- Efter att föraren fått lov så lämnar han/hon hunden och flyttar sig till anvisad plats, där han/hon vänder sig om mot hunden.
- Hunden skall byta position två gånger (sitt/ligg) enligt förarens kommandon.
- Det sista positionskifteskommandot är "ligg".
- Efter det sista ligg-kommandot går föraren efter att han/hon fått lov tillbaka till hunden och kommenderar den till grundposition.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs

visar var momentet startar (mellan två märken) och åt vilket håll

var föraren skall gå och vända sig om (2 m från hunden – inte från den osynliga linjen bakom hunden – märker ut sträckan och beaktar hundens storlek)

påminner att hunden lämnas liggande

förflyttar sig 3-5 m bakom hunden

momentet börjar:

kommandon: -kommado (ligg)

-lämna hunden

-räcker (2 m) – som mätes med beaktande av hundens storlek

visar serien: sitt – ligg (3 s mellan skiftena)

kommandon: -tillbaka till hunden

-kommando (till grundposition)

-tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Käsky	Kommando	Command
Jätä koira	Lämna hunden / föraren utgår	Leave the / your dog
Matka riittää	Föraren heltom halt	Turn about stop
Palaa koiran luo	Gå tillbaka till hunden	Go back to the dog
Käsky	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

NBK-7 Hopp över hinder

Estehyppy

Recall and jumping over a hurdle

Domaren bestämmer/godkänner höjden på hindret (max 50 cm).

Öppet, 1 m brett hinder.

Hindret sätts i ringen först när provet börjat.

Alla delmoment utförs med tävlingsledarens lov.

Hoppet utförs åt ett håll: mot föraren.

Föraren får välja avståndet till hindret mellan 2-4 meter.

- Föraren lämnar hunden att sitta 2-4 meter från hindret och går till andra sidan av hindret och stannar 2-4 meter från det och vänder sig mot hunden.
- Föraren kallar in hunden som hoppar över hindret.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs

visar var momentet startar och vilket område hunden lämnas på (2-4 m från hindret, märks med t.ex. tejp eller låga märken)

momentet börjar:

kommandon: -lämna hunden

-kommado / kalla in hunden

-kommando: till sidan om hunden först kommit framför föraren

- tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Excercise begins
Jätä koira/ siirry	Lämna hunden / föraren utgår	Leave the / your dog
Käsky/ kutsu	Kommando	Command
Käsky (mikäli koira on tullut ensin eteen istumaan)	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Excercise finished

NBK-8 Helhetsintryck

Kokonaisuusvaikutus

General impression

Tävlingsledaren dirigerar föraren att få helhetsintrycket av domaren.

ÖPPEN KLASS

ÖKL-1 Sittande i grupp 1 min, förare inom synhåll

Istuminen ryhmässä

Sitting in a group

Hundarna kommer in i och går ut ur ringen kopplade.

Antalet hundar i gruppen är 3-6 st. Avståndet mellan hundarna är ca 3 m.

Avståndet mellan hundarna och förarna är ca 25 m.

Tävlingsledaren berättar för förarna hur långt bort från hundarna de skall gå och visar vart de skall gå samt hur de ska gå när tiden är över.

Tid 1 min., tiden börjar då den sista föraren nått den anvisade platsen (25 m).

När tiden gått och förarna fått lov så går de ca 3 m bakom hundarna (ca 0,5 m avstånd förbi hunden) och därifrån går de alla samtidigt bredvid hundarna.

Uppgifter och kommandon

dirigerar	3-6 hundar in i ringen; i en rad, ca 3 m mellan hundarna
berättar	vid behov hur momentet utförs
visar	vart förarna skall gå (25 m), var de skall stanna och vända helt om, var förarna skall stanna bakom hundarna (3 m, märks ut med låga märken eller tejp)
påminner	att hunden skall bli på förarens vänstra sida då denna passerar ca 0,5m från den att kopplet skall sättas utom synhåll för hunden

kommandon: -koppla loss hundarna, kopplet i fickan

momentet börjar:

kommandon: -lämna hundarna
-räcker / helt om

tar tid (1 min)

kommandon: -tiden
-gå bakom hundarna (3 m <- märks ut)
-tillbaka till hundarna
- tack / momentet slut
-koppla hundarna

dirigerar ekipagen ut ur ringen (efter att de fått vitsord)

Kommandon

Taluttimet irti ja pois näkyviltä	Koppla loss hunden	Unleash the dog
Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Käsky	Kommando	Command
Jätetään koirat	Lämna hundarna	Leave the dogs
Matka riittää	Föraren helt om halt	The handler turnabout stop
Aika	Tiden är inne	Time
Siirrytään koirien taakse	Gå bakom hundarna	Go behind the dogs
Palataan koirien luo	Gå tillbaka till hundarna	Go back to the dogs
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

ÖKL-2 Fritt följ

Seuraaminen

Heelwork

Momentet utförs utan koppel.

Momentets utförande bör planeras på förhand och uppvisas åt domaren för godkännande.

Momentet skall vara likadant för alla tävlanden i klassen.

Momentet innehåller svängar till vänster och höger samt helt om och halter. Dessa utförs under gång.

Momentet innehåller även språngmarsch där högersvängar är tillåtna.

Momentet innehåller även stegförflyttningar framåt och bakåt, 2-3 steg.

Momentet innehåller inte stegförflyttningar åt vänster/höger och inte heller svängar på stället.

Kommandon

Talutin irti ja pois näkyviltä	Koppla loss hunden	Unleash the dog
Liike alkaa (alo, avo, voi, evl)	Momentet börjar	Exercise begins
Liikkeelle mars	Framåt marsch	Forward go
Normaalia käyntiä mars	Vanlig/Normal (gång) marsch	Normal pace
Juoksuun mars mars	Språng marsch	Fast pace
Käännös oikeaan / vasempaan mars	Vänd till höger / vänster marsch Sväng till höger / vänster marsch Höger / vänster om marsch	Turn right / left march
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march
Liike seis	Gör halt	Stop
2-3 askelta eteen / taakse mars	2-3 steg framåt / bakåt marsch	2-3 steps forward / back march
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

ÖKL-3 Ställande under marsch

Seisominen seuraamisen yhteydessä

Stand under march

Alla delmoment, förutom förarens helt om vid konen, utförs med tävlingsledarens lov.

- Föraren och hunden går i normalgång i en rak linje från utgångspunkten.
- Efter ca 10 meter då föraren fått lov till det så kommenderar han/hon hunden att stanna utan att själv stanna.
- Föraren fortsätter ännu ca 10 meter och vänder sig självständigt om mot hunden.
- Efter att föraren fått lov (ca 3 s) så går han/hon 1-2 m bakom hunden. Hunden blir på förarens vänstra sida.
- Efter att föraren fått lov vänder han/hon sig om och går bredvid hunden och tar den i grundposition.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs

visar var momentet startar och åt vilket håll

visar var föraren självständigt skall stanna och vända sig om

påminner vid behov om vilken position det är

vid behov att föraren går bakom hunden ca 0,5 m från den och så att hunden blir på förarens vänstra sida

momentet börjar:

kommandon: -framåt marsch

-kommando (ca 10 m) (=stå)

-efter ca 3 s, gå bakom hunden

-tillbaka till hunden < sägs omedelbart då föraren är ca 1-2 m bakom hunden

-kommando (till grundposition)

-tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Liikkeelle mars	Framåt marsch	Forward march
Käsky	Kommando	Command
Siirry koiran taakse	Gå bakom hunden	Go behind the dog
Siirry koiran luokse	Tillbaka till hunden	Go back to the dog
Käsky	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

ÖKL-4 Inkallande

Luoksetulo

Recall

Alla delmoment utförs med tävlingsledarens lov.

Sträcka ca 20-25 meter.

Rak inkallning utan stannande.

- Efter att föraren fått lov så kommenderar han/hon hunden att ligga, lämnar hunden och går mot anvisad plats.
- Efter att föraren fått lov så vänder sig föraren mot hunden och kallar in hunden till grundposition.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs
visar var momentet startar och åt vilket håll
stället/märket som föraren skall gå till
påminner att hunden lämnas i liggande position

momentet börjar:

kommandon: -kommando (ligg)
-lämna hunden
-räcker / föraren helt om halt (20-25 m)
-kommando / kalla in hunden
-kommando (till sidan, om hunden kommit först framför)
-tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Käsky	Kommando	Command
Jätä koira	Lämna hunden / föraren utgår	Leave the / your dog
Matka riittää	Föraren helt om halt	Turn about stop
Käsky / kutsu	Kommando	Command
Käsky (mikäli koira on tullut ensin eteen istumaan)	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

ÖKL-5 Sättande eller läggande under marsch

Istuminen tai maahanmeno seuraamisen yhteydessä

Sit or down under march

Alla delmoment, förutom förarens helt om vid konen, utförs med tävlingsledarens lov.

Domaren bestämmer positionen (sitt/ligg) före provets början.

Alla tävlanden gör samma position.

- Föraren och hunden går i normalgång i en rak linje från utgångspunkten.
- Efter ca 10 meter då föraren fått lov till det så kommenderar han/hon hunden att sitta eller lägga sig utan att själv stanna.
- Föraren fortsätter ännu ca 10 meter och vänder sig självständigt om mot hunden.
- Efter att föraren fått lov (ca 3 s) så går han/hon 1-2 m bakom hunden. Hunden blir på förarens vänstra sida.
- Efter att föraren fått lov vänder han/hon sig om och går bredvid hunden och tar den i grundposition.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs

visar var momentet startar och åt vilket håll

visar var föraren självständigt skall stanna och vända sig om

påminner om vilken position det är

vid behov att föraren går bakom hunden ca 0,5 m från den och så att hunden blir på förarens vänstra sida

momentet börjar:

kommandon: -framåt marsch

-kommando (vid ca 10 m) (=sitt eller ligg)

-efter ca 3 s, gå bakom hunden

-tillbaka till hunden < sägs omedelbart då föraren är ca 1-2 m bakom hunden

-kommando (om hunden ligger)

-tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Liikkeelle mars	Framåt marsch	Forward march
Käsky	Kommando	Command
Siirry koiran taakse	Gå bakom hunden	Go behind the dog
Siirry koiran luokse	Tillbaka till hunden	Go back to the dog
Käsky	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

ÖKL-6 Sändande och platsläggande (rutan)

Lähetäminen määrätyle paikalle ja maahanmeno
Send away into a square and lying down

Alla delmoment, förutom förarens kommandon i rutan (stå/ligg) och eventuella extra dirigeringskommandon, utförs med tävlingsledarens lov.

Rutans storlek är 3 x 3 meter.

Kanten på rutan bör vara minst 3-5 meter från lydnadsringens kant.

Avståndet från startplatsen till rutans mitt är ca 15 meter.

Rutans hörn märks med koner (ca 10-15 cm höga). Från hörn till hörn märks sidolinjerna tydligt (med t.ex. band, tejp, kalk) så rutan bildar en kvadrat.

Före momentet börjar så påminner tävlingsledaren föraren att berätta för domaren om han/hon tänker stanna hunden först i rutan eller lägga hunden direkt.

- När föraren fått lov sänder han/hon hunden till rutan.
- Efter att föraren fått lov går han/hon bredvid hunden.
- Efter att föraren fått lov kommenderar han/hon hunden till grundposition.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs

visar var momentet startar och åt vilket håll

var rutan är

frågar vid behov hur hunden utför momentet i rutan (via stå/direkt och ligga)

momentet börjar:

kommandon: -kommando (föraren får sända hunden till rutan)

-gå till hunden

-kommando (till grundposition)

-tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Käsky	Kommando	Command
Siirry koiran luo	Gå till hunden	Go to the dog
Käsky	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

ÖKL-7 Apportering

Noutaminen

Retrieve of a wooden dumbbell

Alla delmoment utförs med tävlingsledarens lov.

Apporten får vara förarens egna. Domaren skall godkänna apporten.

Arrangören skall ha tre olika stora träapporter för olika stora hundraser. Vikten på den största apporten skall vara ca 450 g.

Föraren får välja vilken storlek han/hon vill ha på apporten oberoende av hundens storlek.

Apporten bör kastas minst 10 m – sträckan märks ut.

- Momentet börjar.
- Tävlingsledaren ger träapporten åt föraren.
- Efter att föraren fått lov så kastar han/hon apporten ca 10 meter.
- Föraren kan göra om ett misslyckat kast.
- Tävlingsledaren hämtar apporten vid en eventuell omkastning.
- Lov att kommendera ges först då apporten stannat.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs

visar var momentet startar och åt vilket håll

den linje över vilken apporten skall kastas (10 m märks ut)

momentet börjar:

kommandon: -kasta föremålet

-kommando (apportering)

-kommando (för att släppa apporten, framför eller vid sidan)

-kommando (till sidan, om hunden först kommit framför)

-tack/momentet är slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Excercise begins
Saa heittää	Kasta föremålet	Throw the object
Käsky	Kommando	Command
Käsky (mikäli koira on tullut ensin eteen istumaan)	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Excercise finished

ÖKL-8 Fjärrdirigering

Kauko-ohjaus
Distance control

Alla delmoment utförs med tävlingsledarens lov.

Tävlingsledaren visar positionsbyten med en tavla som har skrift eller bild eller med en elektronisk tavla.

Skiftbytena ges med ca 3 sekunders mellanrum.

Utföranden sker mellan två märken som bildar en osynlig linje.

Utförandet sker framför denna linje så att föraren kommenderar hunden att ligga ner framför/på linjen.

Avståndet mellan hunden och föraren är ca 5 meter.

Tävlingsledaren står 3-5 meter från hunden så att han/hon inte ser hunden.

Tävlingsledaren tar hänsyn till hur solen/ljuset lyser så att ingen bländes.

- Efter att föraren fått lov kommenderar han/hon hunden att ligga.
- Efter att föraren fått lov så lämnar han/hon hunden och flyttar sig till anvisad plats, där han/hon vänder sig om mot hunden.
- Hunden skall byta position fyra gånger (sitt/ligg) enligt förarens kommandon.
- Positionsskiftena går i ordningen sitt-ligg (två gånger). Det sista positionsskifteskommandot är "ligg".
- Efter det sista ligg-kommandot går föraren efter att han/hon fått lov tillbaka till hunden och kommenderar den till grundposition.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs
visar var momentet startar (mellan två märken) och åt vilket håll
vart föraren skall gå och vända sig om (5 m från hunden)
påminner att hunden lämnas liggande
förflyttar sig 3-5 m bakom hunden / bredvid hunden och föraren

momentet börjar:

kommandon: -kommando (ligg)
-lämna hunden
-räcker (5 m)

visar serien: sitt – ligg (3 s mellan skiftena)

kommandon: -tillbaka till hunden
-kommando (till grundposition)
-tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Käsky	Kommando	Command
Jätä koira	Lämna hunden / föraren utgår	Leave the / your dog
Matka riittää	Föraren heltom halt	Turn about stop
Palaa koiran luo	Gå tillbaka till hunden	Go back to the dog
Käsky	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

ÖKL-9 Hopp över hinder

Estehyppy

Recall and jumping over a hurdle

Alla delmoment utförs med tävlingsledarens lov.

Domaren bestämmer/godkänner höjden på hindret (max 50 cm).

Ett täckt, 1 m brett hinder.

Höjden på hindret är ungefär som hundens mankhöjd, men inte högre än 50 cm.

Hindret sätts i ringen först när provet börjat.

Hoppet utförs åt ett håll: mot föraren.

Föraren får välja avståndet till hindret mellan 2-4 meter.

Föraren lämnar hunden att sitta 2-4 meter från hindret och går till andra sidan av hindret och stannar 2-4 meter från det och vänder sig mot hunden.

Föraren kallar in hunden som hoppar över hindret.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs

visar var momentet startar och vilket område hunden lämnas på (2-4 m från hindret, märks med t.ex. tejp eller låga märken)

momentet börjar:

kommandon: -lämna hunden

- kommando / kalla in hunden
- kommando: till sidan om hunden först kommit framför föraren
- tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Jätä koira/ siirry	Lämna hunden / föraren utgår	Leave the / your dog
Käsky/ kutsu	Kommando	Command
Käsky (mikäli koira on tullut ensin eteen istumaan)	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

ÖKL-10 Sändande runt en kon och tillbaka till föraren

Merkin kiertäminen ja paluu perusasentoon
Send around a cone and return

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs
visar var momentet startar och åt vilket håll
märket (15-40 cm) som ligger ca 10 m från startplatsen

momentet börjar:

kommandon: -kommando (=lov att sända hunden runt konen)
-kommando: till sidan om hunden först kommit framför föraren
- tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Käsky	Kommando	Command
Käsky (mikäli koira on tullut ensin eteen istumaan)	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

ÖKL-11 Helhetsintryck

Kokonaisuusvaikutus
General impression

Tävlingsledaren dirigerar föraren att få helhetsintrycket av domaren.

SEGRARKLASS

SKL-1 Platsliggande i grupp, 2 min. förarna utom synhåll

Paikalla makaaminen

Lying in a group

Tävlingsledaren/domaren samlar ihop hundarna i gruppen i nummerordning utanför ringen. Kopplena lämnas utanför ringen.

Antalet hundar i gruppen är 3-6 st. Avståndet mellan hundarna är ca 3 m.

Tid 2 min., förarna är utom synhåll. Tiden börjar då den sista föraren nått den anvisade platsen.

Tävlingsledaren berättar för förarna hur långt bort från hundarna de skall gå och visar vart de skall gå samt hur de ska gå när tiden är över.

Tävlingsledaren börjar från radens vänstra sida och stannar framför varje ekipage på ca 4 meters avstånd.

Med lov av tävlingsledaren kommenderar varje förare enskilt sin hund att ligga.

Tävlingsledaren gör en störning åt hundarna när de ligger plats t.ex. genom att en gång gå slalom mellan dem.

När tiden gått och förarna kommit in i ringen och de fått lov så går de ca 3 m bakom hundarna (på ett ca 0,5 m avstånd förbi hunden) och därifrån går de alla samtidigt bredvid hundarna.

Tävlingsledaren börjar från radens högra sida och stannar framför varje ekipage på ca 4 meters avstånd.

Med lov av tävlingsledaren kommenderar varje förare enskilt sin hund att sitta.

Uppgifter och kommandon

dirigerar 3-6 hundar in i ringen; i en rad, ca 3 m mellan hundarna

visar åt vilket hålla momentet utförs

vart förarna skall stanna när de gått bakom hundarna och vänt sig om (3 m, märks ut med låga märken eller tejp)

påminner att hunden skall bli på förarens vänstra sida då denna passerar ca 0,5m från den

momentet börjar: åt alla på en gång

kommandon: -stannar och/eller nickar framför varje ekipage, ca 4 m avstånd, vänster till höger
-lämna hundarna, åt alla på samma gång

tar tid (2 min), gör störning, obs! 1 x s.k. 8

kommandon: -tiden

-tillbaka till ringen

-gå bakom hundarna (3 m <- märks ut)

-tillbaka till hundarna: åt alla på en gång

-stannar och/eller nickar framför varje ekipage, ca 4 m avstånd, höger till vänster

- tack / momentet slut: åt alla på en gång

dirigerar ekipagen ut ur ringen (efter att de fått vitsord)

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins	
Käsky (maahan jokaiselle ohjaajalle yksitellen)		Kommando	Command
Jätetään koirat	Lämna hundarna	Leave the dogs	
Aika	Tiden är inne	Time	
Palataan kehään/kehänauhalle	Tillbaka till ringen	Back to the ring	
Siirrytään koirien taakse	Gå bakom hundarna	Go behind the dogs	
Palataan koirien luo	Gå tillbaka till hundarna	Go back to the dogs	
Käsky (istumaan jokaiselle ohjaajalle yksitellen)		Kommando	Command
Kiitos (kaikille ohjaajille samanaikaisesti)	Momentet slut	Exercise finished	

SKL-2 Fritt följ

Seuraaminen

Heelwork

Momentet utförs utan koppel.

Momentets utförande bör planeras på förhand och uppvisas åt domaren för godkännande.

Momentet skall vara likadant för alla tävlanden i klassen.

Momentet innehåller normal och långsam gång samt språng marsch och svängar åt vänster och höger samt helt om och halter.

Momentet innehåller även stegförflyttningar framåt och bakåt 2-3 steg.

Momentet innehåller även ett kort backande (5-8 steg) rakt bakåt. Platsen där föraren backar skall vara tillräckligt jämn och säker.

Momentet innehåller inte stegförflyttningar åt vänster/höger och inte heller svängar på stället.

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Liikkeelle mars	Framåt marsch	Forward go
Normaalia käyntiä mars	Vanlig/Normal (gång) marsch	Normal pace
Hidasta käyntiä mars	Långsam (gång) marsch	Slow pace
Juoksuun mars mars	Språng marsch	Fast pace
Käännös oikeaan / vasempaan mars	Vänd till höger / vänster marsch	Turn right / left march
	Sväng till höger / vänster marsch	
	Höger / vänster om marsch	
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march
Liike seis	Gör halt	Stop
2-3 askelta eteen / taakse mars	2-3 steg framåt / bakåt marsch	2-3 steps forward / back march
Taakse mars /5-8 askelta	Bakåt marsch	Backwards march
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

SKL-3 Ställande och/eller sättande och/eller läggande under marsch

Seisominen ja/tai istuminen ja/tai maahanmeno seuraamisen yhteydessä
Stand and/or sit and/or down under march

Tävlingsledaren ger lov att starta, kommendera hunden, göra helt om svängar och göra halt i slutet av momentet. Svängarna i hörnen gör föraren självmant, likaså tar han/hon självmant med hunden.

I vilken ordning positionerna (stå-sitt-ligg) utförs och åt vilket håll svängarna (vänster och höger) görs kan variera, men ordningen skall vara den samma för alla tävlanden.

Domaren bestämmer vilka två positioner utförs och i vilken ordning. Ordningen bör läggas fram åt de tävlandena före klassen börjar.

Det är tillåtet att använda sig av märken/koner med bild/text. Hörnen där svängarna (vänster/höger) skall ske, bör märkas ut med koner, "halvbollar", skyltar, låga märken eller dylikt.

Platserna där föraren kommenderar sin hund (2 st) skall vara mitt på en ca 10 meters lång osynlig linje.

- Föraren och hunden går i normalgång längs med den osynliga linjen tills han/hon kommit ungefär halvvägs (ca 5 m).
- Då föraren fått lov till det så kommenderar han/hon hunden utan att själv stanna.
- Föraren fortsätter ännu ca 5 meter och vänder helt om vid konen/märket på kommando av tävlingsledaren och fortsätter gå mot hunden.
- Föraren passerar hunden på ett avstånd på ca 0,5m så att hunden blir på förarens vänstra sida.
- Föraren fortsätter ca 2 meter bakom hunden och gör helt om på kommando av tävlingsledaren och fortsätter till hunden.
- Vid sidan av hunden kommenderar föraren självmant hunden att följa utan att själv stanna.

- Vid följande hörn/ställe för sväng, så svänger föraren självmant åt höger/vänster och på följande raka så ger föraren följande kommando åt hunden att stanna i den utvalda positionen.
- Momentet slutar då tävlingsledaren kommenderat föraren att göra halt och meddelat att momentet slutar.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs
åt vilket håll svängen görs

visar var momentet startar och åt vilket håll

påminner vid behov vilka positionerna är och i vilken ordning de utförs

momentet börjar:

kommandon: -framåt marsch

-kommando (2 ggr) =i mitten på de båda sträckorna mellan konerna, ca 5 m

-gör helt om marsch (4 ggr) =vid konerna (10 m) (föraren går runt konerna) och då föraren är ca 2 m bakom hunden

-i slutet på den andra sträckan: gör halt (invid den sista konen)

-tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Liikkeelle mars	Framåt marsch	Forward march
Käsky	Kommando	Command
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march
Käsky	Kommando	Command
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march
Liike seis	Gör halt	Stop
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

SKL-4 Inkallande med ställande

Luoksetulo ja pysäytys seisomaan

Recall with stand

Alla delmoment, förutom kommenderingen att stanna, utförs med tävlingsledarens lov.

Föraren bör meddela på förhand om han/hon använder ett muntligt kommando eller ger ett handtecken då hunden skall stanna. Tävlingsledaren kan också fråga detta.

Sträcka ca 25-30 meter.

Vid halva sträckan sätts en kon eller ett märke, vid sidan om inkallningslinjen.

- Efter att föraren fått lov så kommenderar han/hon hunden att ligga, lämnar hunden och går mot anvisad plats.
- Föraren vänder sig mot hunden och efter att han/hon fått lov så kallar han/hon in hunden och kommenderar självmant hunden att stanna vid konen vid halva sträckan.
- Efter att föraren fått lov så kallar han/hon in hunden till grundposition.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs
 visar var momentet startar och åt vilket håll
 stället/märket som föraren skall gå till
 konen/märket där föraren självmant skall kommendera hunden att stanna (12,5-15 m)
 frågar om föraren använder sig av handtecken (förarens skyldighet att meddela)

momentet börjar:

kommandon: -kommando (ligg)
 -lämna hunden
 -räcker / föraren helt om halt (25-30 m)
 -kommando / kalla in hunden
 -kommando / kalla in hunden
 -kommando (till sidan, om hunden kommit först framför)
 -tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Käsky	Kommando	Command
Jätä koira	Lämna hunden / föraren utgår	Leave the / your dog
Matka riittää	Föraren helt om halt	Turn about stop
Käsky / kutsu	Kommando	Command
Käsky / kutsu	Kommando	Command
Käsky (mikäli koira on tullut ensin eteen istumaan)	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

SKL-5 Sändande med (dirigering,) platsläggande och inkallande

Lähetäminen määrätyle paikalle paikalle, maahanmeno ja luoksetulo
 Send away to a square, down and recall

Alla delmoment, förutom förarens kommandon i rutan (stå/ligg) och eventuella extra dirigeringskommandon, utförs med tävlingsledarens lov.

Rutans storlek är 3 x 3 meter.

Kanten på rutan bör vara minst 3-5 meter från lydnadsringens kant.

Avståndet från startplatsen till rutans mitt är ca 23 meter.

Rutans hörn märks med koner (ca 10-15 cm höga). Från hörn till hörn märks sidolinjerna tydligt (med t.ex. band, tejp, kalk) så rutan bildar en kvadrat.

Föraren kommenderas inte att gå ända fram till rutan.

Momentet slutar i grundposition. Föraren gör inte helt om halt.

Före momentet börjar så påminner tävlingsledaren föraren att berätta för domaren om han/hon tänker stanna hunden först i rutan eller lägga hunden direkt.

- När föraren fått lov sänder han/hon hunden till rutan.
- Efter att föraren fått lov går han/hon mot konen i det högra framhörnet.
- Efter att föraren fått lov så svänger han/hon ca 2 meter före rutan till vänster och efter ca 3 meter igen till vänster mot utgångspunkten.
- Efter ca 10 meter och efter att föraren fått lov så kallar han/hon in hunden till sidan och fortsätter gå mot utgångspunkten.
- När föraren kommit till utgångspunkten och efter att han/hon fått lov så gör han/hon halt.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs

visar var momentet startar och åt vilket håll

var rutan är

frågar vid behov hur hunden utför momentet i rutan (via stå/direkt och ligga)

momentet börjar:

kommandon: -kommando (föraren får sända hunden till rutan)

-gå mot högra konen marsch

-vinkla vänster marsch -> ca 3 m:

- vinkla vänster marsch/mot startpunkten marsch -> ca 10 m:

-kommando

-gör halt

-tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Käsky	Kommando	Command
Oikealle kartiolle mars	Gå mot högra konen marsch	Go towards the right cone march
Käännös vasempaan mars	Vänd till vänster	Turn left
Kohti lähtöpaikkaa mars	Vänd mot startpunkten	Turn towards starting point
Käsky	Kommando	Command
Liike seis	Gör halt	Stop
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

SKL-6 Apportering med dirigering

Ohjattu noutaminen

Directed retrieve

Alla delmoment börjar, utförs och slutar då tävlingsledaren gett lov till det om ingenting annat nämns.

Arrangören bör ha tre olika storlekars serier av träapporter för hundraser av olika storlek. Vikten på den största apporten får vara ca 450 g.

Föraren får välja vilken storlek han/hon vill ha på apporten oberoende av hundens storlek.

Färgade apporter får användas om mittdelen (där hunden lyfter apporter) är obehandlad.

Det föremål som skall apporteras utlottas före bedömningen.

Märket (endast ett litet diskret, t.ex. tejp, bricka) där hunden lämnas att stå är ca 5 meter från utgångspunkten.

Apporterna förs ut och läggs ca 15 meter från utgångspunkten med 10 meter mellan dem. Det föremål som har lottats läggs ut först.

Föremålen skall läggas så att lottdragningen inte påverkar svårighetsgraden (dvs. inga eventuella störningar bara på högra/vänstra sidan).

- Föraren visas till platsen där momentet börjar och momentet startar.
- Tävlingsledaren för ut apporterna ca 15 m från ekipaget och i linje med 10 meter mellan apporterna och så att apporterna är lätta att se.
- Föremålen skall inte lyftas upp i luften före de läggs ner.
- Efter att föraren fått lov så går han/hon fot med hunden rakt fram, går förbi det lilla märket ca 1-2 meter och gör helt om efter lov av tävlingsledaren. Föraren fortsätter mot det låga märket och kommenderar självmant hunden att stanna utan att själv stanna och fortsätter själv mot utgångspunkten.
- Vid utgångspunkten vänder föraren sig om efter lov av tävlingsledaren.
- Efter ca 3 sekunder ges föraren lov kommendera sin hund att apportera den på förhand lottdragna apporten.

Uppgifter och kommandon

Lottdragning för vilken apport som skall hämtas.

Föraren väljer vilken storleks apporter han/hon vill ha.

berättar vid behov hur momentet utförs

visar var momentet startar och åt vilket håll

var det lilla märket (tejp, bricka) ligger, ca 5 m från utgångspunkten

momentet börjar:

går ca 5 m ut från föraren (vänster/höger), går inte via mitten
för ut apporterna, den som skall hämtas först

Apporterna lyfts inte extra upp i luften före de läggs ner ca 15 från utgångspunkten.

kommandon: -framåt marsch

- helt om marsch, 1-2 m efter märket där föraren självmant ställer hunden
- helt om halt (vid utgångspunkten)
- kommando, efter ca 3 s (=lov åt föraren att kommendera hunden och apportera)
- kommando, ger apporten framför eller vid sidan
- kommando, om hunden först kommit framför föraren
- tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins	
Liikkeelle mars/kohti merkkiä mars		Framåt marsch	Forward go
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march	
Täyskäännös seis	Helt om halt	Turn about stop	
Käsky	Kommando	Command	
Käsky	Kommando	Command	
Käsky (mikäli koira on tullut ensin eteen istumaan)	Kommando	Command	
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished	

SKL-7 Vittringsprov och apportering

Tunnistusnouto

Scent and retrieve

Alla delmoment utförs med lov av tävlingsledaren.

För varje tävlande bör reservera sex stycken träföremål (vittringspinnar) i storleken 2 cm x 2 cm x 10 cm. Föremålen skall vara i gott skick, rena och hela.

Arrangören märker ett föremål per tävlande på förhand med en blyerts- eller kulspetspenna.

- Tävlingsledaren visar var momentet börjar och föraren ställer sig där med sin hund i grundposition.
- Tävlingsledaren meddelar att momentet börjar och ger föraren en på förhand märkt vittringspinne.
- Föraren får hålla den på förhand märkta vittringspinnen i sin hand i ca 10 sekunder.
- Tävlingsledaren tar pinnen (utan att röra vid den, burk/tång etc.).

- Föraren får bestämma om hunden skall se då pinnen läggs ut.
- Då föraren fått lov så vänder han/hon sig helt om.
- Tävlingsledaren för ut den märkta pinnen utan att röra vid den och lägger den tillsammans med fem andra pinnar som han/hon rör vid på golvet eller marken. Pinnarna är ca 10 meter från ekipaget.
- Vittringspinnarna läggs i en rund ring eller i en vågrät rad med ett avstånd på ca 25 cm från varandra.
- Vittringspinnarna läggs i samma formation åt alla tävlanden, men platsen på förarens pinne kan variera.
- Om vittringspinnarna läggs i en vågrät rad, så får förarens pinne inte vara först eller sist i raden.
- Efter att föraren fått lov så vänder han sig helt om och efter lov kommenderar han/hon hunden att apportera sin pinne.

Uppgifter och kommandon

visar var momentet startar och åt vilket håll

momentet börjar:

ger en färdigt märkt vittringspinne åt föraren
 föraren håller pinnen ca 10 s
 tar föremålet (mugg, tång)

kommandon: -helt om halt

för vittringspinnarna ca 10 m från ekipaget, 1+5 pinnar, ca 25 cm mellan pinnarna, samma formation åt alla tävlanden i klassen:
 cirkel eller vågrät rad
 kommer ihåg förarens pinne inte först eller sist i raden
 flyttar sig tillräckligt långt bort från pinnarna

kommandon: -helt om halt

- kommando, för att apportera
- kommando, ger pinnen framför eller vid sidan
- kommando, om hunden först kommit framför föraren
- tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa (ojennetaan esine, n 10 s.)	Momentet börjar	Exercise begins
Täyskäännös, seis	Helt om halt	Turn about stop
Täyskäännös, seis	Helt om halt	Turn about stop
Käsky	Kommando	Command
Käsky	Kommando	Command
Käsky (mikäli koira on tullut ensin eteen istumaan)	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

SKL-8 Fjärrdirigering

Kauko-ohjaus

Distance control

Alla delmoment utförs med tävlingsledarens lov.

Skiftena är sitt-stå-ligg eller stå-sitt-ligg. Det sista skiftet är alltid ligg.

Ordningen på skiftena bör bestämmas med domaren på förhand och skiftesordningen är den samma för alla tävlanden i klassen.

Hunden skall göra sex stycken skiften (sitt/stå/ligg) i enlighet med förarens kommandon.

Fyra olika serier är möjliga:

- sitt-stå-ligg-sitt-stå-ligg
- stå-sitt-ligg-stå-sitt-ligg
- sitt-stå-ligg-stå-sitt-ligg
- stå-sitt-ligg-sitt-stå-ligg

Tävlingsledaren visar positionsbyten med en tavla som har skrift eller bild eller med en elektronisk tavla.

Skiftbytena ges med ca 3 sekunders mellanrum.

Utföranden sker mellan två märken som bildar en osynlig linje.

Utförandet sker framför denna linje så att föraren kommenderar hunden att ligga ner framför/på linjen.

Avståndet mellan hunden och föraren är ca 10 meter.

Tävlingsledaren står 3-5 meter från hunden så att han/hon inte ser hunden.

Tävlingsledaren tar hänsyn till hur solen/ljuset lyser så att ingen bländas.

- Efter att föraren fått lov kommenderar han/hon hunden att ligga.
- Efter att föraren fått lov så lämnar han/hon hunden och flyttar sig till anvisad plats, där han/hon vänder sig om mot hunden.
- Hunden skall byta position sex gånger (stå/sitt/ligg) enligt förarens kommandon.
- Efter det sista ligg-kommandot går föraren efter han/hon fått lov tillbaka till hunden och kommenderar den till grundposition.

Uppgifter och kommandon

berättar   vid behov hur momentet utförs

- Efter att föraren fått lov så kastar han/hon metallapporten över hindret och i enlighet med tävlingsledarens kommandon utför han/hon momentet genom att kommandera hunden att hoppa och apportera. Hunden skall hoppa tillbaka över hindret.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs
visar var momentet startar (2-4 m från hindret, märks med t.ex. tejp eller låga märken)

momentet börjar:

ger apporten åt föraren

kommandon: -kasta föremålet

-kommando: för att apportera

-kommando: att släppa apporten

-kommando: till sidan om hunden först kommit framför föraren

- tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Saa heittää	Kasta föremålet	Throw the object
Käsky	Kommando	Command
Käsky	Kommando	Command
Käsky (mikäli koira on tullut ensin eteen istumaan)	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

SKL-10 Helhetsintryck

Kokonaisuusvaikutus

General impression

Tävlingsledaren dirigerar föraren att få helhetsintrycket av domaren.

ELITKLASS

EVL-1 Sittande i grupp 2 min.

Paikalla istuminen

Sitting in a group

Alla delmoment börjar, utförs och slutar då tävlingsledaren gett lov till det om ingenting annat nämns.

Antalet hundar i gruppen är 3-4 st, max 1 grupp x 5 hundar. Avståndet mellan hundarna är ca 4 m.

Tid 2 min. utom synhåll för hundarna. Tiden börjar då den sista föraren nått den anvisade platsen.

Tävlingsledaren berättar för förarna hur långt bort från hundarna de skall gå, vart de skall gå samt hur de ska gå när tiden har gått.

När förarna kommit tillbaka in i ringen, dirigeras de till en linje ca 10 meter från hundarna.

Moment 1 slutar.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur de båda gruppmomenten utförs
dirigerar 3-4 hundar (max. 1x5) in i ringen; i en rad, ca 4 m mellan hundarna
visar åt vilket hålla momentet utförs, vart förarna går utom synhåll
vart förarna skall gå efter att de först stannat vid ringkanten = 10 m från hundarna
flyttar sig mellan hundarna och förarna (så det inte blir så långt att flytta sig när tiden gått)

momentet börjar: åt alla på en gång

kommandon: -lämna hundarna

tar tid (2 min)

kommandon: -tiden
-tillbaka till ringen
-gå till 10 meter – bra att märka ut med t.ex. koner/märken
- moment1 slut

Kommandon

Liike 1 alkaa	Moment 1 börjar	Exercise 1 begins
Käsky - Jätetään koirat	Lämna hundarna	Leave the dogs
Aika	Tiden är inne	Time
Palataan kehään/kehänauhalle	Tillbaka till ringen	Back to the ring
Siirrytään 10 metriin	Till 10 meter	To 10 meters
Liike 1 päättyy	Moment 1 slut	Exercise 1 finished
Liike 2 alkaa	Moment 2 börjar	Exercise 2 begins

EVL-2 Platsliggande i grupp 1 min. och inkallande

Paikalla makaaminen ja luoksetulo

Lying in a group and recall

Antalet hundar i gruppen är 3-4 st, max 1 grupp x 5 hundar. Avståndet mellan hundarna är ca 4 m.

Avståndet mellan förarna och hundarna är ca 10 meter.

Tävlingsledaren har flyttat sig bakom den sista hunden i raden. Tävlingsledaren flyttar sig bakom raden med hundar från höger till vänster. Om någon av hundarna bytt position (ligger eller står) så stannar tävlingsledaren bakom denna hund och ger föraren lov att kommendera hunden till sittande position.

Tävlingsledaren stannar bakom den första hunden (den som är längst till vänster) och gör sig beredd att påbörja kommenderingen för momentet.

Platsliggning 1 min.:

Tävlingsledaren stannar i tur och ordning bakom varje hund, ca 4 meter från hunden.

Tävlingsledaren ger föraren lov att kommendera sin hund att ligg genom att stanna bakom varje hund börjande från radens första hund (vänster mot höger).

Tiden är 1 min., tiden börjar då den sista hunden har kommenderats att ligga.

Uppgifter och kommandon

försäkras sig om att domaren är redo för moment 2
går bakom de hundar som skall korrigera positionen

om dessa inte finns

går bakom hundarna och stannar bakom den första hunden i raden, ca 3-5 m bakom hundarna

Momentet börjar: för alla samtidigt

kommandon: -stannar och kommando (=ligg) enskilt bakom varje hund ca 3-5 m ifrån hunden, från vänster till höger
-lämna hundarna: åt alla på en gång

tar tid (1 min)

stannar vid sidan om den sista hunden, ca 3-5 m från den (inte bakom någon hund)

kommandon: -tiden

Inkallande:

Tävlingsledaren stannar i tur och ordning bakom varje hund, ca 4 meter från hunden, bakom den sista hunden (höger till vänster).

Tävlingsledaren ger lov åt förarna att i tur och ordning kalla in hundarna.

Tävlingsledaren flyttar sig bakom följande hund först när den föregående hunden är i grundposition.

Uppgifter och kommandon

förflyttar sig 3-5 meter bakom den sista hunden i raden

kommandon: - stannar och kommando (=lov att kalla in hunden), ca 3-5 m bakom varje hund, enskilt kommenderande från höger till vänster

-kommando, om hunden först kommit framför och sitta, förflyttar sig sedan bakom följande hund

-tack/momentet slut: åt alla på en gång

Kommandon

Liike 2 alkaa	Moment 2 börjar	Exercise 2 begins
Käsky	Kommando (ev. korrigering)	Command
Käsky	Kommando	Command
Aika	Tiden	Time
Käsky	Kommando	Command
Käsky (jos ensin ohj. edessä)	Kommando	Command
Kiitos (kaikille ohjaajille samanaikaisesti)	Momentet slut	Exercise finished

EVL-3 Fritt följ

Seuraaminen

Heelwork

Momentet utförs utan koppel.

Momentets utförande bör planeras på förhand och uppvisas åt domaren för godkännande.

Momentet skall vara likadant för alla tävlanden i klassen.

Momentet innehåller normal och långsam gång samt språng marsch och svängar åt vänster och höger samt helt om och halter.

Momentet innehåller även stegförflyttningar 2-3 steg framåt, bakåt och åt vänster/höger och svängar på stället.

Momentet innehåller även ett backande på 5-10 meter (15-30 steg). Backandet kan innehålla en sväng åt vänster eller höger. Backandet börjar och slutar i grundposition. Kan vara bra att märka ut sträckan, så den är ungefär lika lång åt alla.

Platsen där föraren backar skall vara tillräckligt jämn och säker.

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Liikkeelle mars	Framåt marsch	Forward go
Normaalia käyntiä mars	Vanlig/Normal (gång) marsch	Normal pace
Hidasta käyntiä mars	Långsam (gång) marsch	Slow pace
Juoksuun mars mars	Språng marsch	Fast pace
Käännös oikeaan / vasempaan mars /seis	Vänd till höger / vänster marsch /halt Sväng till höger / vänster marsch Höger / vänster om marsch	Turn right / left march / stop
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march
Liike seis	Gör halt	Stop
2-3 askelta eteen / taakse /vasempaan /oikeaan	2-3 steg framåt / bakåt /vänster / höger	2-3 steps forward / back / left /right
Taakse mars /5-8 askelta	Bakåt marsch	Backwards march
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

EVL-4 Läggande, ställande och sättande under marsch

Seisominen, istuminen ja maahanmeno seuraamisen yhteydessä
Down, stand and sit under march

Tävlingsledaren ger lov att starta, kommendera hunden, göra helt om svängar och göra halt i slutet av momentet. Svängarna i hörnen gör föraren självmant, likaså tar han/hon självmant med hunden.

I vilken ordning positionerna (stå-sitt-ligg) utförs och åt vilket håll svängarna (vänster och höger) görs kan variera, men ordningen skall vara den samma för alla tävlanden.

Domaren bestämmer ordningen på positionerna. Ordningen bör läggas fram åt de tävlandena före klassen börjar.

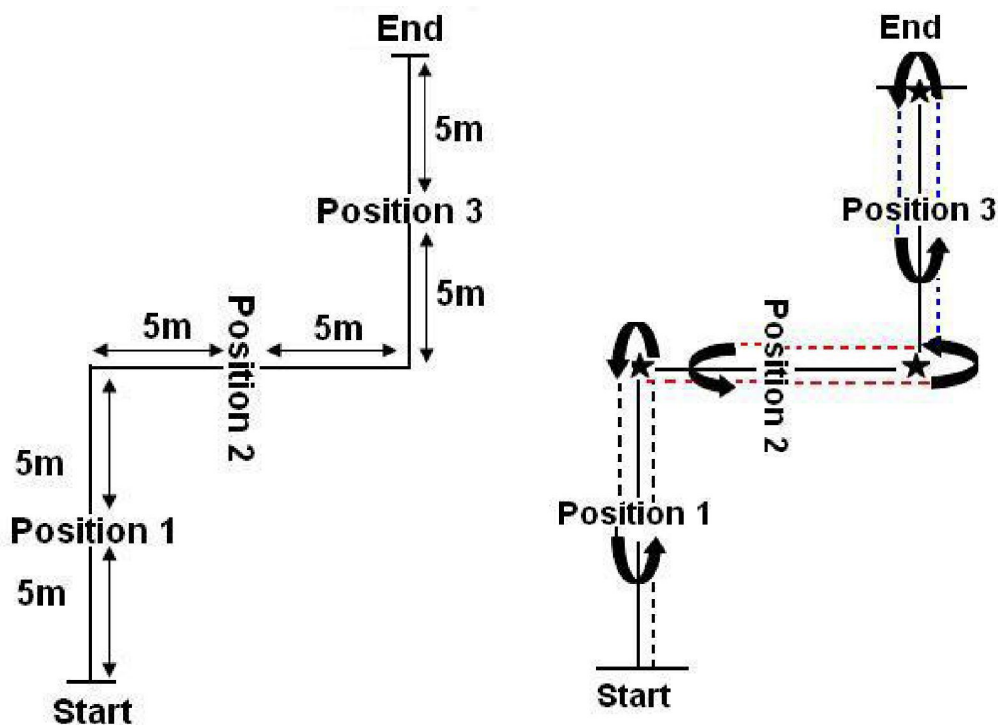
Det är tillåtet att använda sig av märken/koner med bild/text. Hörnen där svängarna (vänster/höger) skall ske, bör märkas ut med koner, ”halvbollar”, skyltar, låga märken eller dylikt.

Platserna där föraren kommenderar sin hund (3 st) skall vara mitt på en ca 10 meters lång osynlig linje.

- Föraren och hunden går i normalgång längs med den osynliga linjen tills han/hon kommit ungefär halvvägs (ca 5 m).
- Då föraren fått lov till det så kommenderar han/hon hunden utan att själv stanna.
- Föraren fortsätter ännu ca 5 meter och vänder helt om vid konen/märket på kommando av tävlingsledaren och fortsätter gå mot hunden.
- Föraren passerar hunden på ett avstånd på ca 0,5 m så att hunden blir på förarens vänstra sida.
- Föraren fortsätter ca 2 meter bakom hunden och gör helt om på kommando av tävlingsledaren och fortsätter till hunden.
- Vid sidan av hunden kommenderar föraren självmant hunden att följa utan att själv stanna.

- Vid följande hörn/ställe för sväng, så svänger föraren självmant åt höger/vänster och på följande raka så ger föraren följande kommando åt hunden att stanna i den utvalda positionen.
- Momentet fortsätter likadant även på den tredje sträckan.
- Momentet slutar då tävlingsledaren kommenderat föraren att göra halt och meddelat att momentet slutar.

Momentet utförs enligt följande scheman:

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs
 åt vilket håll första svängen görs
 visar var momentet startar och åt vilket håll
 påminner vid behov i vilken ordning positionerna utförs

momentet börjar:

kommandon: -framåt marsch

- kommando (3 ggr) = i mitten på de tre sträckorna mellan konerna, ca 5 m
- gör helt om marsch (6 ggr) = vid konerna (10 m) (föraren går runt konerna) och då föraren är ca 2 m bakom hunden
- gör halt (invid den sista konen)
- tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Liikkeelle mars	Framåt marsch	Forward march
Käsky	Kommando	Command
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march
Käsky	Kommando	Command
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march
Käsky	Kommando	Command
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march
Täyskäännös mars	Helt om marsch	Turn about march
Liike seis	Gör halt	Stop
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

EVL-5 Inkallande med ställande och läggande

Luoksetulo ja pysäytykset seisomaan ja maahan

Recall with stand and down

Alla delmoment, förutom kommenderingen att stanna, utförs med tävlingsledarens lov.

Föraren kommenderar självmant hunden att stanna vid konerna.

Föraren bör meddela på förhand om han/hon använder ett muntligt kommando eller ger ett handtecken då hunden skall stanna. Tävlingsledaren kan också fråga detta.

Sträcka ca 30-35 meter.

Vid 1/3 och 2/3 av sträckan sätts en kon eller ett märke, vid sidan om inkallningslinjen.

- Efter att föraren fått lov så kommenderar han/hon hunden att ligga, lämnar hunden och går mot anvisad plats.
- Föraren vänder sig mot hunden och efter att han/hon fått lov så kallar han/hon in hunden och kommenderar självmant hunden att stanna vid den första konen (1/3 av sträckan).
- Efter att föraren fått lov så kallar han/hon in hunden och kommenderar självmant hunden att ligga vid den andra konen (2/3 av sträckan).
- Efter att föraren fått lov så kallar han/hon in hunden till grundposition.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs

visar var momentet startar och åt vilket håll

stället/märket som föraren skall gå till

konerna/märkena där föraren självmant skall kommendera hunden att stanna (1/3 och 2/3)

frågar om föraren använder sig av handtecken (förarens skyldighet att meddela)

momentet börjar:

kommandon: -kommando (ligg)

-lämna hunden

-räcker / föraren helt om halt (30-35 m)

-kommando / kalla in hunden

-kommando / kalla in hunden

-kommando / kalla in hunden

-kommando (till sidan, om hunden kommit först framför)

-tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Käsky	Kommando	Command
Jätä koira	Lämna hunden / föraren utgår	Leave the / your dog
Matka riittää	Föraren helt om halt	Turn about stop
Käsky / kutsu	Kommando	Command
Käsky / kutsu	Kommando	Command
Käsky / kutsu	Kommando	Command
Käsky (mikäli koira on tullut ensin eteen istumaan)	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

EVL-6 Sändande med dirigering, platsläggande och inkallande

Lähetäminen määrätyle paikalle, maahanmeno ja luoksetulo

Send away with directions, down and recall

Vinkeln mellan den tänkta linjen från startpunkten till cirkelns mitt, och cirkelns mitt och rutans mitt, ska vara 90 grader.

Cirkeln har en radie av 2 meter och cirkelns mittpunkt ligger ca 10 meter från startpunkten.

Mittpunkten skall inte märkas ut (inte ens med en liten bricka eller tejpbit!).

Cirkelns omkrets är ca 12,6 meter.

OBS! Tanken är att cirkeln skall vara osynlig för hunden, men domaren och tävlanden skall kunna se om hunden är i cirkeln eller inte. Därför skall cirkeln inte märkas ut alltför tydligt så att den hjälper hunden att springa dit.

Cirkelns omkrets ska märkas ut så att den är helt synlig för föraren, antingen vid minst åtta punkter (t.ex. 10-15 cm långa tejpbitar), eller runt hela cirkeln (t.ex. med kalk, en linje i sanden, spraymålning).

Vid undantagstillfällen, då gräset t.ex. är för långt, kan en tunn kabel, band etc. användas (max. 1 cm tjock).

Det ska vara minst ca 3 meters avstånd mellan rutans kanter såväl som cirkelns omkrets och lydadsringens kant.

Rutans storlek är 3 m x 3 m.

Rutan är placerad ca 25 meter (mittpunkten på rutan) från startpunkten och ca 23 meter (mittpunkt på rutan) från mittpunkten på cirkeln.

Koner (cirka 10-15 cm höga) markerar rutans hörn. Synliga linjer (t.ex. tejp, krita, band) sammanbinder konernas ytterkanter.

Föraren dirigeras inte in i rutan.

Momentet slutar i grundposition, föraren gör inte helt om halt på slutet.

Före momentet börjar, påminner tävlingsledaren föraren att berätta för domaren om han/hon tänker stanna hunden först i rutan eller lägga hunden direkt.

- När föraren fått lov sänder han/hon hunden till cirkeln ca 10 meter från startplatsen och kommenderar hunden självmant att stanna.
- Efter ca 3 sekunder ger tävlingsledaren föraren lov att sända hunden till rutan.
- Efter att föraren fått lov går han/hon mot hunden.
- Efter att föraren fått lov så svänger han/hon ca 2 meter före rutan till vänster/höger och efter ca 10 meter igen till vänster/höger mot utgångspunkten.
- Efter ca 10 meter och efter att föraren fått lov så kallar han/hon in hunden till sidan och fortsätter gå mot utgångspunkten.
- När föraren kommit till utgångspunkten och efter att han/hon fått lov så gör han/hon halt.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs

visar var momentet startar och åt vilket håll

var cirkeln är

var rutan är

frågar vid behov hur hunden utför momentet i rutan (via stå/direkt och ligga)

momentet börjar:

kommandon: -kommando (föraren sänder till cirkeln)

-kommando (efter ca 3 s, föraren får sända hunden till rutan)

obs om hunden inte har alla fyra tassar innanför cirkel, har föraren rätt att korrigera

hunden inom 3 s, tiden 3 s börjar om då hunden är helt inne i cirkeln

-gå mot hunden marsch

-vinkla vänster/höger marsch -> ca 10 m:

- vinkla vänster/höger marsch/mot startpunkten marsch -> ca 10 m:

-kommando

-gör halt

-tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Excercise begins
Käsky	Kommando	Command
Käsky	Kommando	Command
Kohti koiraa mars	Gå mot hunden marsch	Go towards the dog march
Käännös vasempaan/oikeaan mars	Vänd till vänster/höger	Turn left /right
Kohti lähtöpaikkaa mars	Vänd mot startpunkten	Turn towards starting point
Käsky	Kommando	Command
Liike seis	Gör halt	Stop
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

EVL-7 Apportering med dirigering

Ohjattu noutaminen

Directed retrieve

Alla delmoment börjar, utförs och slutar då tävlingsledaren gett lov till det om ingenting annat nämns.

Arrangören bör ha tre olika storlekars serier av träapporter för hundraser av olika storlek. Vikten på den största apporten får vara ca 450 g.

Föraren får välja vilken storlek han/hon vill ha på apporten oberoende av hundens storlek.

Färgade apporter får användas om mittdelen (där hunden lyfter apporter) är obehandlad.

Cirkeln

- Cirkelns mittpunkt ligger ca 10 meter från startpunkten.
- Cirkelns mittpunkt är markerad med en liten kon (10-15 cm)
- Cirkeln har en radie av 2 meter.
- Cirkelns omkrets är 12,6 meter.
- Cirkelns omkrets ska märkas ut så att den är synlig för föraren, antingen vid 8 punkter (med t.ex. tejpbitar på 10-15 cm) eller runt hela cirkeln (rita i sanden, med kalk, krita, sågspån etc.).
- Vid undantagstillfällen, då gräset t.ex. är för långt, kan en tunn kabel, band etc. användas (max. 1 cm tjock).

Det föremål som skall apporteras utlottas före bedömningen.

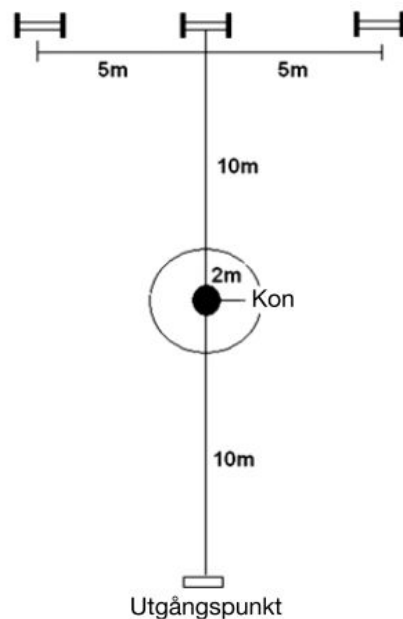
Apporterna (3 st) förs ut och läggs ca 20 meter från utgångspunkten med 5 meter mellan dem.

Det föremål som har lottats läggs ut först.

Föremålen skall läggas så att lottdragningen inte påverkar svårighetsgraden (dvs. inga eventuella störningar bara på högra/vänstra sidan).

- Föraren visas till platsen där momentet börjar och momentet startar.
- Tävlingsledaren för ut apporterna ca 20 m från ekipaget och i linje med 5 meter mellan apporterna och så att apporterna är lätta att se.
- Föremålen skall inte lyftas upp i luften före de läggs ner.
- Efter att föraren fått lov så skickar han/hon hunden rakt fram till cirkeln och kommenderar den att stå.
- Efter ca 3 sekunder ges föraren lov kommendera sin hund att apportera den på förhand lottdragna apporten.
- Efter att föraren fått lov kommenderar han/hon hunden att överlämna föremålet.

Uppgifter och kommandon

Lottdragning för vilken apport som skall hämtas.
Föraren väljer vilken storleks apport han/hon vill ha.

berättar vid behov hur momentet utförs
visar var momentet startar och åt vilket håll
cirkeln, omkretsen märks ut och i mitten läggs en kon, ca 10 m från utgångspunkten
konen: ca 10-15 cm

momentet börjar:

går ca 5 m ut från föraren (vänster/höger), går inte via mitten
för ut apporterna, den som skall hämtas först

Apporterna lyfts inte extra upp i luften före de läggs ner på linjen ca 20 m från utgångspunkten.

kommandon: -kommando: till cirkeln

- kommando, efter ca 3 s (=lov åt föraren att kommandera hunden och apportera)
- kommando, ger apporten framför eller vid sidan
- kommando, om hunden först kommit framför föraren
- tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Käsky	Kommando	Command
Käsky	Kommando	Command
Käsky	Kommando	Command
Käsky (mikäli koira on tullut ensin eteen istumaan)	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

EVL-8 Sändande runt en kon, positioner, apportering och hopp över hinder

Merkin kiertäminen, pysähtyminen ja ohjattu noutaminen esteen yli hypäten

Send around a cone, positions, retrieving and jumping a hurdle

Innan tävlingen börjar bestämmer domaren vilken position (stå/sitt/ligg) hunden ska inta på sin väg tillbaka till föraren. Positionen ska vara densamma för samtliga tävlande och skall sättas ut på förhand före klassen börjar.

Före klassen börjat skall det även bestämmas från vilket håll apporterna läggs ut: Apporterna ska alltid placeras ut i samma ordning (från höger till vänster eller från vänster till höger) i en tävling, oavsett vilken av apporterna som hunden ska hämta.

Det ska finnas tre storlekar av träapporter tillgängliga, lämpliga för olika raser. Vikten på den största apportbocken bör vara max 450 g.

Föraren får välja vilken apport han/hon vill ha.

Två hinder (ett täckt, med bräddor, och ett öppet, med en bom) är placerade ca 5 meter från startpunkten och ca 5 meter ifrån varandra.

En ca 40 cm hög, väl synlig kon placeras ca 20 meter från startpunkten.

Före momentet börjar dras en lott för vilken av apportbockarna (höger/vänster) och motsvarande hinder hunden ska ta respektive hoppa över (domaren och tävlingsledaren drar lott).

- Föraren visas till platsen där momentet börjar och intar hunden i grundposition.
- Tävlingsledaren för ut apporterna ca 5 meter bakom hindren.
- Tävlingsledaren flyttar sig i linje med föraren.
- Efter att föraren fått lov så sänder han/hon hunden runt konen.

- Efter ca 3 sekunder, efter att hunden intagit den på förhand beslutna positionen, informerar tävlingsledaren föraren vilken apportbock hunden ska ta (höger/vänster) enligt lottningen, och instruerar föraren att kommendera hunden att apportera och hoppa över hindret.

Uppgifter och kommandon

Föraren väljer vilken storleks apport han/hon vill ha.

berättar vid behov hur momentet utförs
 visar var momentet startar och åt vilket håll
 det öppna och täckta hindret som är ca 5 m från startpunkten och ca 5 m från varandra
 konen (ca 40 cm) som är ca 20 m från startpunkten

momentet börjar:

för ut apporterna från överenskommet håll
 apporterna lyfts inte extra upp i luften före de läggs ner ca 5 m bakom hindrena
 flyttar sig tillbaka i linje med föraren (för att riktningarna skall hållas klara)

kommandon: -kommando: skicka runt konen (föraren kommenderar självmant hunden i den på förhand beslutna positionen)
 -öppet hinder / täckt hinder + kommando eller vänster / höger + kommando, efter ca 3 s (=lov åt föraren att kommendera hunden att apportera och hoppa)
 -kommando, ger apporten framför eller vid sidan
 -kommando, om hunden först kommit framför föraren
 -tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Käsky (merkin kierto)	Kommando	Command
Käsky 3 s kuluttua vas/oikealle esteelle	Kommando till vänster / höger	Command to left / right
Käsky	Kommando	Command
Käsky (mikäli koira on tullut ensin eteen istumaan)	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

EVL-9 Vittringsprov och apportering

Tunnistusnouto
 Scent and retrieve

Alla delmoment utförs med lov av tävlingsledaren.

För varje tävlande bör reserveras 6-8 stycken träföremål (vittringspinnar) i storleken 2 cm x 2 cm x 10 cm. Föremålen skall vara i gott skick, rena och hela.

Arrangören märker ett föremål per tävlande på förhand med en blyerts- eller kulspetspenna.

Föremålen ska placeras i samma mönster, med 25 cm avstånd från varandra, för alla tävlande på samma tävling, men placeringen av förarens föremål kan varieras.

Mönstret för hur föremålen kan placeras kan variera mellan tävlingar.

- Tävlingsledaren visar var momentet börjar och föraren ställer sig där med sin hund i grundposition.
- Tävlingsledaren meddelar att momentet börjar och ger föraren en på förhand märkt vittringspinne (2 cm x 2 cm x 10 cm).
- Föraren får hålla den på förhand märkta vittringspinnen i sin hand i ca 5 sekunder.
- Tävlingsledaren tar pinnen (utan att röra vid den, burk/tång etc.) och kommenderar föraren att vända helt om.
- Föraren får bestämma om hunden skall se då pinnen läggs ut.
- Tävlingsledaren för ut den märkta pinnen utan att röra vid den och lägger den tillsammans med 5-7 andra pinnar som han/hon rör vid på golvet eller marken. Pinnarna är ca 10 meter från ekipaget.
- Efter att föraren fått lov så vänder han sig helt om och efter lov kommenderar han/hon hunden att apportera sin pinne.

Uppgifter och kommandon

visar var momentet startar och åt vilket håll

momentet börjar:

ger en färdigt märkt vittringspinne åt föraren
föraren håller pinnen ca 5 s
tar föremålet (mugg, tång)

kommandon: -helt om halt

för vittringspinnarna ca 10 m från ekipaget, 1+5-7 pinnar, ca 25 cm mellan pinnarna,
samma formation åt alla tävlanden i klassen
flyttar sig tillräckligt långt bort från pinnarna

kommandon: -helt om halt

- kommando, för att apportera
- kommando, ger pinnen framför eller vid sidan
- kommando, om hunden först kommit framför föraren
- tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa (ojennetaan esine, n 5 s.)	Momentet börjar	Exercise begins
Täyskäännös, seis	Helt om halt	Turn about stop
Täyskäännös, seis	Helt om halt	Turn about stop
Käsky	Kommando	Command
Käsky	Kommando	Command
Käsky (mikäli koira on tullut ensin eteen istumaan)	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

EVL-10 Fjärrdirigering

Kauko-ohjaus

Distance control

Alla delmoment utförs med tävlingsledarens lov.

Hunden skall göra sex stycken skiften (sitt/stå/ligg) i enlighet med förarens kommandon. Varje position görs två gånger och det sista skiftet är alltid ligg.

Ordningföljden på positionerna kan variera men ska vara densamma för alla tävlande i klassen.

Utföranden sker mellan två märken som bildar en osynlig linje. Utförandet sker framför denna linje så att föraren kommenderar hunden att ligga ner framför/på linjen.

Avståndet mellan hunden och föraren är ca 15 meter.

Tävlingsledaren står 3-5 meter från hunden så att han/hon inte ser hunden.

Skiftbytena ges med ca 3 sekunders mellanrum.

Tävlingsledaren visar positionsbyten med en tavla som har skrift eller bild eller med en elektronisk tavla.

Tävlingsledaren tar hänsyn till hur solen/ljuset lyser så att ingen bländes.

- Efter att föraren fått lov kommenderar han/hon hunden att ligga.
- Efter att föraren fått lov så lämnar han/hon hunden och flyttar sig till anvisad plats, där han/hon vänder sig om mot hunden.
- Hunden skall byta position sex gånger (stå/sitt/ligg) enligt förarens kommandon.
- Efter det sista ligg-kommandot går föraren efter att han/hon fått lov tillbaka till hunden och kommenderar den till grundposition.

Uppgifter och kommandon

berättar vid behov hur momentet utförs
 visar var momentet startar (mellan två märken) och åt vilket håll
 vart föraren skall gå och vända sig om (15 m från hunden)
 förflyttar sig 3-5 m bakom hunden/bredvid hunden och föraren så att han/hon inte ser hunden

momentet börjar:

kommandon: -kommando (ligg)
 -lämna hunden
 -räcker (15 m)

visar serien: t.ex. sitt – stå – ligg & stå – sitt – ligg (3 s mellan skiftena)

kommandon: -tillbaka till hunden
 -kommando (till grundposition)
 -tack / momentet slut

Kommandon

Liike alkaa	Momentet börjar	Exercise begins
Käsky	Kommando	Command
Jätä koira	Lämna hunden / föraren utgår	Leave the / your dog
Matka riittää	Föraren heltom halt	Turn about stop
Palaa koiran luo	Gå tillbaka till hunden	Go back to the dog
Käsky	Kommando	Command
Kiitos	Momentet slut	Exercise finished

Ordlista

SVENSKA	FINSKA	ENGELSKA
Momentet börjar	Liike alkaa	Exercise begins
Momentet slut	Kiitos	Exercise finished
Kommando	Käsky	Command
Kalla in	Kutsu	Call the/ your dog/ recall
Gå mot hunden marsch	Kohti koiraa mars	Go towards the dog march
Gå tillbaka till hunden	Palaa/ siirry koiran luo	Go back to the dog
Gå bakom hunden	Palaa/ siirry koiran taakse	Go behind the dog
Kasta föremålet	Saa heittää	Throw the object
Lämna hunden/föraren utgår	Jätä koira	Leave the/ your dog
Föraren helt om (halt)	Ohjaaja täyskäännös (seis)	The handler turn about (stop)
Framåt marsch	Liikkeelle mars	Forward march/ go
Gör halt	Liike seis	Stop
Språng marsch	Juoksuun mars mars	Fast pace
Vanlig (gång) marsch	Normaalia käyntiä mars	Normal pace
Långsam (gång) marsch	Hidasta käyntiä mars	Slow pace
Vänd till höger/vänster/helt om Sväng till höger/ vänster marsch. Höger/ vänster om	Käännös oikean/ vasempaan/ täyskäännös mars	Turn right/ left/ about march
Höger/ vänster/ helt om halt. Sväng till höger/ vänster halt	Käännös oikean/ vasempaan/ täyskäännös seis	Turn right/ left about stop
Höger/ vänster / helt om marsch	Käännös oikeaan/ vasempaan/ täyskäännös liikkeelle mars	Turn right/ left/ about forward march
1-3 steg framåt/ bakåt	1-3 askelta eteen/ taakse	1-3 steps forward/ backwards
1-3 steg till höger/ vänster	1-3 askelta oikealle/ vasemmalle	1-3 steps to the right/ left
Platsliggande i grupp	Paikallaolo maaten	Lying in group/ long down
Sittande i grupp	Paikallaolo istuen	Sitting in group/ long sit
Tillgänglighet/ tandvisning	Luoksepäästävyys	Examination
Fritt följ (fotgående)	Seuraaminen taluttimetta	Heelwork off leash
Linförighet	Seuraaminen taluttimessa	Heelwork on leash
- ligg - sitt - stå under marsch	Liikkeestä pysähtyminen - maahan - istumaan - seisomaan	- down/ drop - sit - stand/ stop in motion
Inkallning/ inkallande	Luoksetulo	Recall
Inkallning/ inkallande med ställande och läggande	Luoksetulo, seisominen ja maahanmeno	Recall with stand and down/ stand and drop on recall

Apportering	Noutaminen	Retrieving
Apportering och hopp över hinder	Hyppynouto	Jumping over a hurdle and retrieving
Apportering med dirigering/ dirigerad apportering	Ohjattunouto	Directed retrieving
Apportering av metallföremål	Metalliesineen nouto	Retrieving a metal object
Vittringsapportering/ vittringsprov och apportering	Tunnistusnouto	Scent and retrieving / scent discrimination
Sändande med dirigering, platsläggande och inkallning (rutan)	Lähetäminen määrätyle paikalle, maahanmeno ja luoksetulo	Send away with directions, down and recall
Konan	Merkki	Cone
Stå, sitt och ligg under marsch	Seisominen, istuminen ja maahanmeno seuraamisen yhteydessä	Stand, sit and down under march
Fjärrdirigering	Kauko- ohjaus	Distance control
Hopp över hinder	Hyppy	Jump/ hurdle